

Προς:
ΡΑΑΕΥ
μέσω
retail@rae.gr

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2023

Αρ. ΔΡΥΘ/Ε.Κ.108224/942

Περίληψη: Απόψεις της ΔΕΗ Α.Ε. επί της Δημόσιας Διαβούλευσης της ΡΑΑΕΥ σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25kVA) κατά το άρθρο 23 του ν.4001/2011, όπως ισχύει

Σχετικά: α. Η από 12.06.2023 δημόσια ανακοίνωση της ΡΑΑΕΥ

Αξιότιμοι κύριοι,

Η ΔΕΗ Α.Ε., με επίγνωση της κρισιμότητας της ρυθμιστικά βέλτιστης διαχείρισης της τρέχουσας ενεργειακής συγκυρίας για την κατά το δυνατόν ομαλότερη και υπό συνθήκες διαφάνειας, υγιούς ανταγωνισμού και προστασίας των δικαιωμάτων των καταναλωτών μετάβαση της αγοράς προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (η/ε) στο τακτικό καθεστώς τιμολόγησης, χαιρετίζει την πρωτοβουλία της ΡΑΑΕΥ για τη θέση σε δημόσια διαβούλευση (σχετ. α') των ρυθμιστικών μέτρων που η Αρχή προκρίνει ως πρόσφορα για την αποτελεσματικότερη επίτευξη του ως άνω στόχου, τον οποίο η επιχείρηση συμμερίζεται απολύτως ως προτεραιότητα για την εύρυθμη λειτουργία της ενεργειακής αγοράς.

Από την επισκόπηση των υπό διαβούλευση μέτρων διαφαίνεται η ρυθμιστική πρόθεση της Αρχής για απαρέγκλιτη εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Προμήθειας σε Πελάτες και του οικείου ρυθμιστικού πλαισίου (ιδίως των αποφάσεων ΡΑΕ 409/2020 και 389/2020), τις οποίες η Αρχή εξειδικεύει ερμηνευτικά και αποσαφηνίζει, καίτοι η αγορά ενέργειας βρίσκεται σαφώς σε

μεταβατική περίοδο και λειτουργεί υπό συνθήκες έκτακτες και όχι σε ένα πλαίσιο κανονικότητας. Η ομαλή δε μετάβαση από τις έκτακτες συνθήκες λειτουργίας στην κανονικότητα απαιτεί από τη φύση του πράγματος την εισαγωγή ρυθμίσεων και τη θέσπιση ρυθμιστικών μέτρων που θα λαμβάνουν υπόψη την ιδιαιτερότητα της τρέχουσας συγκυρίας και θα διασφαλίζουν την ύπαρξη συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και την εν γένει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Κατά την πεποίθηση της ΔΕΗ Α.Ε. η επιβολή – υπό τις παρούσες περιστάσεις - ρυθμιστικών μέτρων και όρων που αντανακλούν το περιεχόμενο των υφιστάμενων διατάξεων του ΚΠΗΕ, τόσο ως προς τον χρόνο προγνωστοποίησης του συνόλου των τροποποιούμενων όρων όσο και ως προς το περιεχόμενο της εν λόγω προγνωστοποίησης, δεν είναι άνευ ετέρου πρόσφορη για την επίτευξη του ως άνω στόχου της ομαλής μετάβασης, εγκυμονεί δε σημαντικούς κινδύνους στρέβλωσης του ανταγωνισμού και πρόκλησης σύγχυσης στο καταναλωτικό κοινό, όπως εξηγούμε αναλυτικά στη συνέχεια.

Εκ προοιμίου δε κρίνεται εξόχως σημαντικό να επισημανθεί ότι τόσο το άρθρο 23 του Ν. 4001/2011, ως νομική βάση για την επιβολή από την Αρχή σας ρυθμιστικών μέτρων και όρων στις επιχειρήσεις που ασκούν ενεργειακές δραστηριότητες κατά την έννοια του ίδιου νόμου, όσο και ο αντικειμενικός σκοπός των υπό διαβούλευση ρυθμιστικών μέτρων, συνηγορούν υπέρ μιας απολύτως στοχευμένης και ως εκ τούτου περιορισμένης ρυθμιστικής παρέμβασης, η οποία θα συναρτάται απολύτως – εξ επόψεως αφενός αντικειμενικού αφετέρου χρονικού πεδίου εφαρμογής – με τη μετάβαση της αγοράς προμήθειας η/ε στο προ της θεσπίσεως των διατάξεων του άρθρου 138 Ν. 4951/2022 καθεστώς.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω αφετηριακών παραδοχών, θέτουμε υπόψη της Αρχής σας τις απόψεις της ΔΕΗ Α.Ε. επί των επιμέρους ρυθμιστικών μέτρων, όπως αυτά έχουν συμπεριληφθεί στο κείμενο της εν θέματι δημόσιας διαβούλευσης, ως ακολούθως:

1. Επί της «Διαδικασίας ενημέρωσης καταναλωτών στην περίπτωση της τροποποίησης όρων της Σύμβασης Προμήθειας»

Α. Ως προς την αποσαφήνιση της ατομικής και διαφανούς ενημέρωσης Πελατών που υπάγονται σε τροποποιημένους όρους του προγράμματος βάσει του οποίου προμηθεύονταν ηλεκτρική ενέργεια μέχρι την 1η Αυγούστου 2022

α. Κατοχύρωση δυνάμει του ΚΠΗΕ των εναλλακτικών μέσων ενημέρωσης του Πελάτη - Ειδικότερα επί του ισοδυνάμου της έγχαρτης επιστολής ενημέρωσης που αποστέλλεται ταχυδρομικά με την ηλεκτρονική που αποστέλλεται μέσω email

Στο κείμενο της διαβούλευσης η ΡΑΑΕΥ επισημαίνει την ανάγκη διασφάλισης και αποσαφήνισης της ατομικής και διαφανούς ενημέρωσης των Τελικών Πελατών σε περίπτωση τροποποίησης από την 01.10.2023 των όρων της Σύμβασης Προμήθειας βάσει της οποίας προμηθεύονταν η/ε μέχρι την 01.08.2022 (ήτοι έως την έναρξη ισχύος των έκτακτων μεταβατικών μέτρων του άρθρου 138 Ν. 4951/2022).

Συγκεκριμένα, στο σημείο 2 (γ) (i) ρητώς αναφέρεται ότι «προϋπόθεση της σύννομης τροποποίησης αποτελεί η τήρηση συγκεκριμένης διαδικασίας που συνίσταται σε ατομική ενημέρωση του Τελικού Πελάτη με επιστολή και στην ολοκλήρωση της ενημέρωσης εξήντα (60) ημέρες πριν την έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων».

Στο ίδιο σημείο αναφέρεται ακόμη ότι « [σ]χετικά με την ατομική ενημέρωση του πελάτη, η παρ.3 του α. 30 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας ρητώς επιτάσσει την πραγματοποίηση της ατομικής ενημέρωσης με επιστολή. Οι Προμηθευτές δύνανται να συμπεριλάβουν την εν λόγω επιστολή στον ίδιο φάκελο μαζί με τον λογαριασμό κατανάλωσης που θα σταλεί προς τους καταναλωτές κατά τον μήνα Ιούλιο (και αφορά σε τιμολόγηση προηγούμενου μήνα), αλλά η επιστολή ενημέρωσης της τροποποίησης των όρων της σύμβασης θα πρέπει να είναι σε ξεχωριστό έγγραφο από εκείνο του λογαριασμού. Περιπτώσεις ενημέρωσης των καταναλωτών μέσω του λογαριασμού δεν θα θεωρηθούν σύννομες».

Εντούτοις, σε κανένα σημείο του υπό διαβούλευση κειμένου δεν γίνεται ρητή αναφορά στη θεμελιωμένη δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 30 ΚΠΗΕ δυνατότητα

των Προμηθευτών να προβαίνουν σε ατομική ενημέρωση Πελατών τους αξιοποιώντας εναλλακτικά μέσα ενημέρωσης, στα οποία δύναται να συναινεί ο Πελάτης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο «3. Η ατομική ενημέρωση πραγματοποιείται με επιστολή. Δύναται να υλοποιείται με εναλλακτικούς τρόπους (ενδεικτικά αναφέρονται: τηλεφωνικά, **με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο**, μέσω σύντομης ειδοποίησης η οποία περιλαμβάνεται στο Λογαριασμό Κατανάλωσης ή αποστέλλεται ηλεκτρονικά, παραπέμποντας στην ιστοσελίδα του Προμηθευτή για πλήρη ενημέρωση επί του περιεχομένου της τροποποίησης), εφόσον έχει συναινέσει σε τούτο ο Πελάτης (...)». Προς επίρρωση των ανωτέρω αναφέρουμε ότι έχει νομολογιακά κριθεί (ενδεικτικά 45/2018 ΕφΔωδ, 50/2020 ΕφΑιγαίου) πως αντίγραφο μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το οποίο εμπίπτει στην έννοια της μηχανικής απεικόνισης του άρθρου 444 αριθ. 3 ΚΠολΔ εξομοιώνεται με ιδιωτικό έγγραφο παρότι τούτο δεν φέρει υπογραφή με τη κλασσική του όρου έννοια. Εξάλλου, την ως άνω δυνατότητα **ενημέρωσης με εναλλακτικούς τρόπους**, μεταξύ των οποίων και το **email**, υπό την προϋπόθεση ρητής συναίνεσης του Πελάτη, έχει ήδη ρητά αναγνωρίσει και η Αρχή σας στην υπ' αριθ. 389/22 απόφασή της.

Περαιτέρω, έχει νομολογιακά κριθεί (ΠΠΑ 68/2023), ως προς την υποχρέωση των Προμηθευτών να ειδοποιούν τους Πελάτες τους σχετικά με την τροποποίηση όρων της Σύμβασης Προμήθειας σε εξατομικευμένη βάση, ότι η ενημέρωση σε ειδικό πεδίο του λογαριασμού κατανάλωσης θεωρείται εφάμιλλη της ειδοποίησης μέσω επιστολής με την αυτονόητη προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται κατά τρόπο ισοδύναμο ο επιδιωκόμενος σκοπός, δηλαδή η λήψη γνώσης του πελάτη, δυνατότητα η οποία εξάλλου προβλέπεται ρητά και στον ΚΠΗΕ (ά. 30 παρ. 3). Συνεπώς, υπό την προϋπόθεση οι προμηθευτές που αξιοποιούν αυτήν την εναλλακτική μεριμνούν ώστε η θέση του εν λόγω πεδίου εντός του λογαριασμού κατανάλωσης και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά αυτού (λ.χ. γραμματοσειρά) δεν καταλήγουν να ακυρώνουν την πρακτική αποτελεσματικότητα του δικαιώματος του καταναλωτή, ο εν λόγω εναλλακτικός τρόπος ενημέρωσης δεν δύναται να αποκλειστεί *a priori* ως δήθεν εξ ορισμού απρόσφορος και παράνομος.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, χάριν βεβαιότητας και ασφάλειας δικαίου και συναλλαγών, προς αποφυγή ασαφειών και ενδεχόμενων παρερμηνειών που θα υπονομεύσουν την ομαλή λειτουργία της αγοράς και την εφαρμογή των συμφωνηθέντων μεταξύ Προμηθευτών και Πελατών σχετικά με τους αποδεκτούς τρόπους επικοινωνίας και ενημέρωσης, προτείνεται να γίνει σαφής αναφορά και ρητή συμπερίληψη των εναλλακτικών μέσων ενημέρωσης – και ιδίως του email ως της πλέον διαδεδομένης εναλλακτικής μεθόδου ενημέρωσης στην σύγχρονη ψηφιακή εποχή – στα εκδοθησόμενα μετά το πέρας της διαβούλευσης ρυθμιστικά μέτρα.

B. Ως προς το περιεχόμενο της ατομικής και διαφανούς ενημέρωσης Πελατών που υπάγονται σε τροποποιημένους όρους του προγράμματος βάσει του οποίου προμηθεύταν ηλεκτρική ενέργεια μέχρι την 1η Αυγούστου 2022

Ηδη στις εισαγωγικές επισημάνσεις της εν θέματι διαβούλευσης η ΡΑΑΕΥ επισημαίνει τη μέριμνα για την όσο το δυνατόν πιο ομαλή και διαφανή μετάβαση της αγοράς στο τακτικό καθεστώς τιμολόγησης, άλλως ειπείν στην πρότερη των έκτακτων μέτρων κατάσταση. Συναφώς, στο σημείο υπ' αριθ. 2 (β) της Διαβούλευσης, η ΡΑΑΕΥ αναφέρει πως για την περίπτωση που μετά τη λήξη των έκτακτων μέτρων, «ένα Προϊόν φέρει την ίδια ονομασία, όπως πριν την 01.08.2022, ωστόσο διαφέρουν πλέον οι τιμολογιακοί ή άλλοι βασικοί όροι της Σύμβασης Προμήθειας, οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας υποχρεούνται σε κατάλληλη προγνωστοποίηση (...) με διακριτή επιστολή, 60 ημέρες πριν την έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων, δηλαδή το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου 2023».

Ομοίως, στο σημείο υπ' αριθ. 2 (γ) (ii) (α) της Διαβούλευσης επισημαίνεται ως προς το περιεχόμενο της ενημέρωσης του Πελάτη, ότι θα πρέπει να περιλαμβάνει «αφενός την επισήμανση των άρθρων της Σύμβασης Προμήθειας ή των όρων Τιμολόγησης που τροποποιούνται, αφετέρου πλήρη και αναλυτική αναφορά των νέων όρων της Σύμβασης Προμήθειας ή των Χρεώσεων Προμήθειας που πρόκειται να ισχύουν εφεξής. [...] σε περίπτωση που η τιμή Προμήθειας προκύπτει μέσω μεθοδολογίας οι Προμηθευτές οφείλουν να λαμβάνουν μέριμνα για την απλή και σαφή διευκρίνηση του οικονομικού

αποτελέσματος της προκείμενης τροποποίησης, μέσω της παράθεσης παραδειγμάτων στη βάση εύλογων παραδοχών για τη διαμόρφωση των τιμών του μεγέθους αγοράς που λαμβάνεται υπόψη».

Στο ίδιο σημείο η Αρχή ρητώς υποστηρίζει ότι «κρίνεται απαραίτητη η αποστολή προς τους Τελικούς Πελάτες του συνόλου των όρων της Σύμβασης Προμήθειας που θα εφαρμοστεί από την 1 Οκτωβρίου 2023 μέχρι την 31.07.2023».

Από τα ανωτέρω αναφερόμενα ανακύπτουν πλείονα ζητήματα που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης και αξιολόγησης εκ νέου από την Αρχή σας, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τον σκοπό των υπό διαβούλευση μέτρων, ήτοι τη διασφάλιση της εύρυθμης και υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού μετάβαση της αγοράς προμήθειας σε καθεστώς κανονικότητας, αφετέρου ότι τα επιβαλλόμενα μέτρα και όροι οφείλουν να τελούν σε εύλογη σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και να μην επιβαρύνουν υπέρμετρα τους συμμετέχοντες στην αγορά. Ειδικότερα:

α. Ως προς τον χρόνο προγνωστοποίησης των Χρεώσεων Προμήθειας που πρόκειται να εφαρμοστούν από 01.10.2023

Προτείνεται ως «μεταβατική λύση» για την κάλυψη του νομικού και ρυθμιστικού κενού που έχει προκύψει από την έλλειψη ειδικής μεταβατικής πρόβλεψης στον νόμο 4951/2022 και την σχετική ΥΑ ΥΠΕΝ/ΓΓΕΟΠΥ/54277/4 περί παράτασης των έκτακτων μέτρων, η έκδοση σχετικής απόφασης της Αρχής σας δυνάμει της οποίας θα προβλέπεται ως ρυθμιστικό μέτρο για την εύρυθμη και υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού μετάβαση της αγοράς προμήθειας σε καθεστώς κανονικότητας από την 01.10.2023 η ανακοίνωση στις 20.09.2023 των τιμών των νέων Προϊόντων Προμήθειας από τους Προμηθευτές, τα οποία θα ισχύσουν κατά τα ανωτέρω από την 01.10.2023 κατ' αναλογική εφαρμογή της πρόβλεψης της παρ. 2 του άρ.138 του ν. 4951/2022. Οι λόγοι για τους οποίους προκρίνεται η ανωτέρω λύση ως η ασφαλέστερη για την διασφάλιση της ομαλής επιστροφής στην προτέρα κατάσταση, τόσο για την προστασία του ίδιου του Καταναλωτή, όσο και την διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού είναι ιδίως οι εξής:

i. Κενό δικαίου – έλλειψη μεταβατικών διατάξεων

Κατά την παρούσα χρονική συγκυρία, εξακολουθούν αφενός να ισχύουν οι διατάξεις του ΚΠΗΕ, αφετέρου οι έκτακτες ειδικότερες ρυθμίσεις του άρθρου 138 ν.4951/2022 με τις οποίες εισήχθησαν παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του ΚΠΗΕ, με περιορισμένη χρονική διάρκεια ισχύος έως την 31.07.2023, διάρκεια η οποία παρατάθηκε έως την 30.09.2023 με την πρόσφατη ΥΑ ΥΠΕΝ/ΓΓΕΟΠΥ/54277/4.

Δεδομένης της επικείμενης, με βάση τα σημερινά δεδομένα, λήξης της ισχύος των έκτακτων μέτρων περί αναστολής της εφαρμογής της ρήτρας αναπροσαρμογής στα κυμαινόμενα τιμολόγια καθώς και την ανακοίνωση των τιμολογίων από τους Προμηθευτές έως την 20ή ημέρα του προηγούμενου μήνα από τον μήνα αναφοράς, διαπιστώνεται ότι:

Δεν έχουν προβλεφθεί με τον ανωτέρω νόμο ούτε με την ως άνω ΥΑ ειδικές μεταβατικές διατάξεις που να διασφαλίζουν την ομαλή μετάβαση των Συμμετεχόντων της αγοράς η/ε και των καταναλωτών στην προτέρα των έκτακτων μέτρων κατάσταση. Καίτοι για την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία της αγοράς προμήθειας η/ε απαιτείται σαφής και πλήρης ρύθμιση της διαδικασίας μετάβασης από το καθεστώς έκτακτων μέτρων στο καθεστώς «κανονικότητας» που ίσχυε πριν τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων, ο νομοθέτης παρέλειψε να ρυθμίσει την ως άνω περίπτωση με αποτέλεσμα να διαπιστώνεται ακούσιο **κενό δικαίου.**

Υπάρχει **ασάφεια έως αμφισημία** ως προς τις ακριβείς υποχρεώσεις προσήκουσας ενημέρωσης των καταναλωτών που θα υπέχουν οι Προμηθευτές, δεδομένου ότι αφενός με βάση τον ΚΠΗΕ, οφείλουν να ανακοινώσουν τα νέα τιμολόγια προμήθειας που θα ισχύσουν από την 01.10.2023, τουλάχιστον 60 ημέρες νωρίτερα, ήτοι το αργότερο έως την 31.07.2023, ενώ αντίθετα με βάση την ρύθμιση του άρ.138 παρ. 4 (β) προβλέπεται ειδικότερα ότι *«4. Για την εφαρμογή του παρόντος και καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του: ... «(β) Δεν ισχύει το άρθρο 30 του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (Β' 832/2013) ως προς τον χρόνο, την υποχρέωση ατομικής ενημέρωσης των πελατών και την έναρξη ισχύος τροποποίησης όρων της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. [...]».*

Η αντίφαση και η αμφιβολία που γεννώνται γίνονται ακόμη μεγαλύτερες δεδομένου ότι η εν λόγω ρύθμιση εξακολουθεί μεν ακόμη να ισχύει κατά τον παρόντα χρόνο συζήτησης, ωστόσο θα έχει πάψει να ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των νέων τιμολογίων, ήτοι την 01.10.2023.

Τα ακούσια κενά καλύπτονται με αναλογία, δηλαδή με τη δημιουργία ερμηνευτικού ad hoc κανόνα δικαίου για την κάλυψή τους. Εν προκειμένω και προς αποσόβηση του κινδύνου στρέβλωσης της αγοράς και πρόκλησης σύγχυσης στους καταναλωτές, προκρίνεται κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα η αναλογική εφαρμογή της παρ. 2 του ά. 138, ώστε η ενημέρωση των καταναλωτών για τις τιμές που θα ισχύουν από 01.10.23 να λάβει χώρα με σχετική ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του εκάστοτε προμηθευτή στις 20.09.23.

ii. Κίνδυνος στρέβλωσης της αγοράς - πρόκλησης σύγχυσης στους καταναλωτές

Σε περίπτωση που οι Προμηθευτές κληθούν να εφαρμόσουν τον ΚΠΗΕ, κατά τρόπο ανελαστικό για τη δεδομένη μεταβατική συγκυρία, μη λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότατης διατάραξης της ομαλότητας στην αγορά η/ε την οποία εξακολουθούμε να διανύουμε, τότε θα βρεθούμε στο εξής παράδοξο:

Οι Προμηθευτές να πρέπει να ανακοινώσουν την 31.07.2023 τιμολόγια προμήθειας και άρα χρεώσεις που θα ισχύσουν από τον Οκτώβριο 2023, ενώ στο ενδιάμεσο, ήτοι κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο (έως την 20ή μέρα εκάστου μηνός), θα πρέπει να προβούν σε δύο επιπλέον ανακοινώσεις διαφορετικών τιμολογίων, ήτοι αυτών που θα ισχύουν για τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο αντίστοιχα, ίσως δε να κληθούν να ανακοινώσουν εκ νέου τα τιμολόγια προμήθειας για τον μήνα Οκτώβριο και την 20ή.09.2023.

Καθίσταται συναφώς εμφανής ο κίνδυνος πρόκλησης σημαντικής και αναπόφευκτης σύγχυσης στο καταναλωτικό κοινό, το οποίο πιθανότατα δεν θα είναι σε θέση να παρακολουθήσει και να κατανοήσει τις διαδοχικές αυτές αλλαγές.

Δεν εξασφαλίζεται σε καμία περίπτωση η ανάγκη ύπαρξης διαφάνειας ως προς τις χρεώσεις προμήθειας και την προσήκουσα ενημέρωση των καταναλωτών.

iii. Αβεβαιότητα εξέλιξης των τιμών στη χονδρεμπορική αγορά κατά τους θερινούς μήνες

Δεν υπάρχει δυνατότητα σχετικά ασφαλούς πρόβλεψης από τους Προμηθευτές για το ποια θα είναι η εξέλιξη των τιμών της χονδρεμπορικής αγοράς η/ε κατά τους θερινούς μήνες, αλλά και τον Σεπτέμβριο.

Επομένως, αν οι Προμηθευτές κληθούν να ορίσουν και να ανακοινώσουν ήδη από την 31.07.2023 τη «χρέωση βάσης» (σταθερή χρέωση προμήθειας κατά την 389/22 απόφαση ΡΑΕ) εκάστου των κυμαινόμενων τιμολογίων προμήθειας με ρήτρα αναπροσαρμογής που θα ισχύουν από την 01.10.2023, υπάρχει κίνδυνος οι τιμές της αγοράς να εκτοξευθούν εκ νέου σε απρόβλεπτα υψηλά μεγέθη κατά τους θερινούς μήνες, και τον Σεπτέμβριο, μήνες κατά τους οποίους η ζήτηση και κατανάλωση είναι αναμφίβολα πιο αυξημένες σε σχέση με τους υπόλοιπους μήνες.

Παράλληλα, η ανωτέρω αβεβαιότητα καθιστά κατά τον παρόντα χρόνο (αλλά και κατά την 31.07.2023) αδύνατο τον αριθμητικό προσδιορισμό των παραμέτρων της ρήτρας αναπροσαρμογής, ιδίως των άνω και κάτω ορίων ενεργοποίησής της, το εύλογο της διαμόρφωσης των οποίων συναρτάται απόλυτα με την ιστορική διακύμανση των τιμών στη χονδρεμπορική αγορά η/ε.

Σε μια τέτοια περίπτωση, οι Προμηθευτές θα αναγκαστούν, προκειμένου να εξασφαλίσουν την κάλυψη του κόστους τους, να εφαρμόσουν και πάλι επαυξημένη ρήτρα αναπροσαρμογής χρεώσεων, (ή να προχωρήσουν σε δραστική τροποποίηση των αριθμητικών παραμέτρων αυτής), η εφαρμογή άλλωστε της οποίας δύναται να εκκινήσει εκ του νόμου και πάλι από την 01.10.2023, με ορατό τον κίνδυνο πρόκλησης σύγχυσης στο καταναλωτικό κοινό και τη δημιουργία συνθηκών αδιαφάνειας και στρέβλωσης του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

iv. Πιθανολόγηση εναντίωσης του ρυθμιστικού μέτρου προς κανόνα δικαίου προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού

Αν η ΔΕΗ Α.Ε. που είναι ο δεσπόζων Προμηθευτής, κληθεί μεταξύ των λοιπών Προμηθευτών, να ανακοινώσει έως την 31.07.2023 «χρέωση βάσης» (σταθερή χρέωση προμήθειας κατά την 389/22 απόφαση ΡΑΕ) εκάστου των κυμαινόμενων τιμολογίων προμήθειας με ρήτρα αναπροσαρμογής που θα ισχύουν από την 01.10.2023, σε χρόνο δηλαδή σημαντικά πρωθύστερο από την αναμενομενη ημερομηνία ισχύος ενώ παράλληλα η αγορά είναι σε ανώμαλες συνθήκες και χωρίς να είναι βέβαιο ότι δεν θα παραταθούν τα μέτρα, πιθανολογείται η συμπεριφορά αυτή να θεωρηθεί μη συνάδουσα με το άρ. 1 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού.

β. Ως προς την υποχρέωση των Προμηθευτών για αποστολή στους Πελάτες του συνόλου των όρων της Σύμβασης Προμήθειας που θα εφαρμοστεί από την 1η Οκτωβρίου 2023

Εκκινώντας από τη βασική παραδοχή και θεμελιώδη αρχή ότι τα επιβαλλόμενα μέτρα θα πρέπει να τελούν οπωσδήποτε σε εύλογη σχέση (αναλογία) προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, μην επιβαρύνοντας υπέρμετρα τα υπόχρεα σε τήρησή τους μέρη, και λαμβάνοντας υπόψη τον δυσβάσταχτο διοικητικό και οικονομικό φόρτο που συνεπάγεται η επιβολή της εν θέματι υποχρέωσης, φρονούμε πως το υπό διαβούλευση μέτρο χρήζει επανεκτίμησης από την Αρχή σας, η οποία θα πρέπει να αναγνωρίσει και να παράσχει στους Προμηθευτές τη δυνατότητα γνωστοποίηση των όρων των Συμβάσεων στους Πελάτες τους με λιγότερο επαχθή τρόπο.

Η εν λόγω επισήμανση ισχύει οπωσδήποτε για τη ΔΕΗ Α.Ε., η οποία, ως δεσπόζων Προμηθευτής, θα υποστεί σημαντικότερη οικονομική επιβάρυνση από την εκτύπωση και αποστολή ολόκληρων των Συμβάσεων Προμήθειας σε εκατομμύρια Πελάτες προκειμένου να εκπληρώσει προσηκόντως την ανωτέρω ρυθμιστική υποχρέωση.

Στη βάση των ανωτέρω, προτείνουμε να αναγνωρισθεί ρητά στα επιβληθησόμενα ρυθμιστικά μέτρα, ως εναλλακτική της αποστολής της πλήρους Σύμβασης, η αναλυτική περιγραφή των τροποποιούμενων όρων με παράθεση στην ατομική ενημέρωση συνδέσμου (link) στον επίσημο ιστότοπο της εταιρείας

(σε γνωστοποιημένη, ακριβή θέση) όπου ο Πελάτης θα δύναται να λάβει γνώση του συνόλου των γενικών και ειδικών όρων της σχετικής Σύμβασης που θα ισχύσουν από την 1η Οκτωβρίου 2023. Παράλληλα, στην ατομική ενημέρωση θα εμπεριέχεται υπόμνηση στον Πελάτη ότι δύναται να προμηθευτεί ατελώς αντίγραφο της Σύμβασης Προμήθειας είτε από το πλησιέστερο σε αυτόν φυσικό κατάστημα της επιχείρησης είτε ταχυδρομικά ή ηλεκτρονικά, κατόπιν τηλεφωνικού ή ηλεκτρονικού αιτήματός του προς την επιχείρηση. Κατά θεώρηση της ΔΕΗ Α.Ε., η ανωτέρω εναλλακτική υπηρετεί εξίσου αποτελεσματικά τον επιδιωκόμενο σκοπό πλήρους, εύληπτης και διαφανούς ενημέρωσης του Πελάτη, όντας λιγότερο επαχθής εξεπόψεως οικονομικής και διοικητικής για τον υπόχρεο Προμηθευτή.

γ. Ως προς την περίπτωση μετάπτωσης Τελικών Πελατών σε καινούργιο/διαφορετικό πρόγραμμα τιμολόγησης

i. Παραδεκτό της σιωπηρής συναίνεσης/αποδοχής/δήλωσης βούλησης του Πελάτη σε περιπτώσεις μετάπτωσής του σε νέο/διαφορετικό προϊόν

Στο σημείο 2(γ) του κειμένου της διαβούλευσης η ΡΑΑΕΥ αναφέρεται σε περιπτώσεις μονομερούς καταχρηστικής υπαγωγής Πελατών από τους Προμηθευτές τους σε καινούριο ή διαφορετικό πρόγραμμα τιμολόγησης από αυτό που ήταν συμβεβλημένοι πριν τη θέσπιση των έκτακτων μέτρων. Συνδέοντας την ως άνω διαπίστωση με την αναφερόμενη στο σημείο 1.Ε της διαβούλευσης ερμηνευτική τοποθέτηση της Αρχής, κατά την οποία «εφόσον δεν τεθούν σε ισχύ, κατόπιν νομοθετικής πρωτοβουλίας, ειδικοί όροι που θα αφορούν στη μετάβαση - μετάπτωση των καταναλωτών, οποιαδήποτε υπαγωγή Πελάτη σε προϊόν Προμηθευτή προϋποθέτει την συναίνεσή του, η οποία αποτυπώνεται με την υπογραφή σχετικής Σύμβασης Προμήθειας», η ΡΑΑΕΥ απαιτεί από τους Προμηθευτές στις εν θέματι περιπτώσεις να μεριμνούν - και δη αμελλητί - για την έγκυρη σύναψη Σύμβαση Προμήθειας.

Το ζήτημα συνέχεται και με τα αναφερόμενα στο σημείο 6 της διαβούλευσης, επί του οποίου αναφερόμαστε ειδικώς στην υπό 4 ενότητα του παρόντος, όπου η ΡΑΑΕΥ επισημαίνει την ανάγκη διασφάλισης της υπογραφής - και δη ιδιόχειρης όπως διαφαίνεται - κάθε Πελάτη επί της Σύμβασης Προμήθειας ως προϋπόθεση θέσεως της σύμβασης σε ισχύ και εντάξεως του Πελάτη στο οικείο προϊόν.

Ζητείται επομένως από τους Προμηθευτές να εξασφαλίζουν σε κάθε περίπτωση την υπογραφή, ήτοι τη θετική ενέργεια κάθε ενός μεμονωμένου Πελάτη, η οποία κείται οπωσδήποτε εκτός της σφαίρας της επιρροής και των δυνατοτήτων του Προμηθευτή.

Ιδίως για τη ΔΕΗ Α.Ε. που εξακολουθεί να διαθέτει το μεγαλύτερο Χαρτοφυλάκιο Πελατών (περί τα 5 εκατ.), μια τέτοια πρόβλεψη θα δημιουργούσε σημαντική επισφάλεια, δεδομένου ότι έχει παρατηρηθεί έλλειψη σχετικής δέουσας ανταπόκρισης από σημαντική μερίδα Πελατών.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, προτείνεται για τις εν θέματι περιπτώσεις να προκριθεί η πρόβλεψη της αποδοχής σιωπηρής συναίνεσης των Πελατών, με την εξασφάλιση ασφαλώς της προσήκουσας ενημέρωσης τους με συμπερίληψη σχετικής σαφούς και ρητής μνείας εντός του κειμένου της Σύμβασης ότι σε περίπτωση μη αποστολής πίσω στον Προμηθευτή της Σύμβασης υπογεγραμμένης από τον Πελάτη, άλλως της προσέλευσης του Πελάτη σε φυσικό Κατάστημα για υπογραφή της Σύμβασης, εντός διαστήματος 15 ημερών από την επομένη της αποστολής από τον Προμηθευτή στον Πελάτη της Προσφοράς Προμήθειας, τότε θα τεκμαίρεται η σιωπηρή συναίνεση του Πελάτη και η Σύμβασης θα θεωρείται ότι έχει συναφθεί και θα τίθεται σε ισχύ.

Θα προβλέπεται δηλαδή ρητά στο κείμενο της Σύμβασης που προτείνεται ότι για λόγους ασφάλειας των συναλλαγών αν ο Πελάτης αμελήσει να προχωρήσει σε υπογραφή της Σύμβασης όπως ζητείται, η μη ρητή εναντίωσή του εντός της ταχθείσας προθεσμίας, μέσα από τα προσδιοριζόμενα στη Σύμβαση κανάλια επικοινωνίας του Προμηθευτή, θα ερμηνεύεται ως αποδοχή των όρων της Σύμβασης.

Άλλως, αν θεωρείται η Σύμβαση μη καταρτισθείσα και συνεπώς θα αντιμετωπίζεται ως μη υφιστάμενη, θα οδηγούνται μαζικά οι Καταναλωτές, χωρίς καν να το έχουν αντιληφθεί ενίοτε, σε ακούσια παύση εκπροσώπησης.

Με βάση τις σχετικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα (167, 361, 185, 191, 192 και 193) και την ερμηνεία που αποδίδεται σε αυτές από θεωρία και νομολογία η δήλωση βούλησης μπορεί να είναι ρητή ή σιωπηρή. Ρητή (άμεση) είναι αυτή που γίνεται με λέξεις ή νεύματα που εμφανίζουν και εκφράζουν κατευθείαν την βούληση και διακρίνεται σε τυπική ή άτυπη. Σιωπηρή (έμμεση) είναι εκείνη που συνάγεται

από πράξεις που γίνονται για άλλον σκοπό αλλά συμπερασματικά εμφανίζουν ορισμένη βούληση. Στην δεύτερη περίπτωση, δηλαδή, η δικαιοπρακτική βούληση συνάγεται εκ των υστέρων στην συγκεκριμένη περίπτωση σε συνδυασμό με το σύνολο των ειδικών περιστατικών και με κριτήριο την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, ο δε επικαλούμενος την σύναψη σιωπηρής συμφωνίας οφείλει να επικαλεσθεί και αποδείξει την πρόταση προς κατάρτιση της σύμβασης και τα πραγματικά περιστατικά, από τα οποία συνάγεται η σιωπηρή αποδοχή εκείνου, προς τον οποίο απευθύνθηκε η πρόταση (ΑΠ 845/2019, 138/2022).

Δικαιοπρακτικός χαρακτήρας, με βάση την ακολουθούμενη από τα μέρη πρακτική, μπορεί ερμηνευτικώς να δοθεί και στη σιωπή εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται η πρόταση, μόνο κατ' εξαίρεση (ΑΠ 845/2019).

Η συναίνεση λοιπόν του Πελάτη εν προκειμένω, δύναται να τεκμαρθεί ότι υπάρχει έστω και σιωπηρά, δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό σκοπός είναι να εξασφαλιστεί η αδιάκοπη παροχή στους Πελάτες με το υψίστης σπουδαιότητας αγαθό της ηλεκτρικής ενέργειας, που αποτελεί πλέον απαραίτητο στοιχείο για την επιβίωση και αξιοπρεπή διαβίωση των πολιτών – πελατών.

Θα ήταν εντελώς παράδοξο και καταστροφικό κοινωνικά να μείνει ο Καταναλωτής απροστάτευτος σε ενδεχόμενα που απλή αμέλεια ή υπαίτια ή ανυπαίτια αργοπορία του δεν προλάβει να δηλώσει έγκαιρα ρητά στον Προμηθευτή του την αυτονόητη επιθυμία του να μην μείνει το οίκημα του χωρίς ρεύμα.

2. Επί των «Προϊόντων Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας»

A. Ως προς τις προβλεπόμενες κατηγορίες προϊόντων

Στο σημείο 4 του κειμένου της διαβούλευσης, αναφέρεται ότι «κατόπιν της λήξης των έκτακτων ρυθμίσεων, νοείται ότι υφίστανται οι ακόλουθες κατηγορίες τιμολογίων: Α) Προϊόντα Ορισμένου Χρόνου και Σταθερής Τιμολόγησης: [...], Β) Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής την 1η κάθε μήνα: [...], Γ) Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής μετά τον μήνα εφαρμογής [...], Δ) Προϊόντα Δυναμικής Τιμολόγησης: [...]».

Δεδομένου ότι ήδη στις εισαγωγικές επισημάνσεις της διαβούλευσης γίνεται επίκληση της απόφασης 389/22 της Αρχής σας, αντιλαμβανόμαστε ότι οι ανωτέρω προβλεπόμενες κατηγορίες τιμολογίων είναι συμπληρωματικές των προβλεπόμενων στην υπ' αριθ. 389/22 απόφαση κατηγοριών τιμολογίων, αποτελώντας κατά περίπτωση εξειδίκευσή τους, και δεν τις υποκαθιστούν. Περαιτέρω, χρήζει κατά την άποψή μας διευκρίνισης, κατά πόσον οι υπό «Β» και «Γ» αφορούν στο σύνολο των κυμαινόμενων τιμολογίων (με ή χωρίς ρήτρα αναπροσαρμογής) ή αναφέρονται μόνο στα κυμαινόμενα τιμολόγια όπου η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται ευθέως βάσει μεγέθους της Αγοράς (INDEXED Price Contracts). Συνεπώς, χάριν βεβαιότητας και ασφάλειας δικαίου και συναλλαγών και προς αποφυγή πρόκλησης σύγχυσης στο καταναλωτικό κοινό προτείνουμε στα επιβληθσόμενα μέτρα να γίνει ρητή μνεία του συνόλου των κατηγοριών τιμολογίων στην τυποποίηση των οποίων έχει προβεί η ΡΑΑΕΥ, προκειμένου να καθίσταται ευχερής ο χαρακτηρισμός και η ένταξη του εκάστοτε προσφερόμενου τιμολογίου/προϊόντος σε κάθε κατηγορία.

Σε άμεση συνάφεια με τα ανωτέρω, προτείνουμε να αποσαφηνιστεί η δυνατότητα των Προμηθευτών να αξιοποιούν ισοδύναμη ορολογία για την επισήμανση και περιγραφή εκάστοτε εφαρμοζόμενων μηχανισμών αναπροσαρμογής, εφόσον η εν λόγω ορολογία δεν είναι παραπλανητική για τον καταναλωτή και διασφαλίζει την εύληπτη, πλήρη και υπό όρους διαφάνειας πληροφόρησή του.

B. Ειδικά ως προς την κατηγορία «Γ» Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής μετά τον μήνα εφαρμογής

α. Ακριβής περιγραφή της εν θέματι κατηγορίας προϊόντων

Πέραν της ήδη αναφερθείσας ανάγκης αποσαφήνισης σχετικά με το κατά πόσον οι υπό «Β» και «Γ» αφορούν στο σύνολο των κυμαινόμενων τιμολογίων (με ή χωρίς ρήτρα αναπροσαρμογής) ή αναφέρονται μόνο στα κυμαινόμενα τιμολόγια όπου η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται ευθέως βάσει μεγέθους της Αγοράς, φρονούμε ότι η υιοθετηθείσα στο κείμενο της διαβούλευσης περιγραφή της εν λόγω κατηγορίας προϊόντων θα πρέπει να συμπεριλάβει και τα μεγέθη της αγοράς που υπολογίζονται σε ημερήσια βάση (όπως ενδεικτικά η Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Αγοράς, «TEA»), τα οποία χάριν

ρυθμιστικής ασφάλειας δέον όπως αποτυπωθούν με ακρίβεια στην περιγραφή της οικείας κατηγορίας προϊόντων.

Άλλωστε, η εκ μέρους του Προμηθευτή υιοθέτηση και η ημερήσια δημοσιοποίηση των μεγεθών της αγοράς που υπολογίζονται σε ημερήσια βάση, είναι οπωσδήποτε προς όφελος των πελατών των οποίων τα τιμολόγια διαμορφώνονται βάσει των εν λόγω μεγεθών, καθώς με αυτόν τον τρόπο έχουν πλήρη και ακριβή αποτύπωση και ενημέρωση και τούτο διότι το διάστημα υπολογισμού του μεγέθους της αγοράς, αντιστοιχεί ευθέως, λόγω της ημερήσιας βάσης υπολογισμού, με το εκάστοτε χρονικό διάστημα τιμολόγησης του κάθε πελάτη (χωρίς να απαιτείται αναλογική προσαρμογή υπολογισμού στις περιπτώσεις περιόδου τιμολόγησης πελάτη που δεν εμπεριέχεται ημερολογιακά ολόκληρος μήνας).

β. Εξαιρέση από τον χαρακτηρισμό ως καταχρηστικών των περιπτώσεων αιτιολογημένης επανέκδοσης Λογαριασμών κατανάλωσης

Τέλος, στο σημείο αυτό η ΡΑΑΕΥ αδιάστικτα αναφέρει ότι *«πρακτικές επαναληπτικής έκδοσης λογαριασμών για την ίδια περίοδο (έναντι ή εκκαθαριστικών), διορθωτικών ή απολογιστικών, θεωρούνται καταχρηστικές»*. Προς αποφυγή παρερμηνειών και προκειμένου να μην χαρακτηριστούν συλλήβδην καταχρηστικές οι περιπτώσεις αιτιολογημένης επανέκδοσης λογαριασμών, θεωρούμε σημαντικό να διευκρινιστεί ότι από τον ως άνω χαρακτηρισμό εξαιρούνται οι εν λόγω περιπτώσεις τεκμηριωμένης επανέκδοσης, όπως ιδίως στην περίπτωση αποστολής διορθωτικών δεδομένων καταμέτρησης από τον αρμόδιο Διαχειριστή.

3. Επί των «επισημάνσεων σχετικά με τον καθορισμό της μεθοδολογίας των μηχανισμών αναπροσαρμογής των κυμαινόμενων τιμολογίων προμήθειας και των κυμαινόμενων τιμολογίων όπου η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται ευθέως βάσει μεγεθών της Αγοράς (INDEXED Price Contracts)»

Σύμφωνα με τα σημεία Β και Γ της οικείας ενότητας της διαβούλευσης *«Β. Όπως σαφώς ορίζεται στην υπ' αριθ. Απόφαση ΡΑΕ 409/2020, οι συντελεστές προσαύξησης «α» και «β» της ρήτρας αναπροσαρμογής ή/και της Χρέωσης*

Προμήθειες λαμβάνουν προκαθορισμένη και σταθερή τιμή, η οποία αναφέρεται σαφώς στη Σύμβαση Προμήθειας και ισχύει καθ' όλη τη διάρκειά της. Επομένως η τροποποίησή τους προϋποθέτει την τήρηση των όρων της προγνωστοποίησης.

Γ. Όπως σαφώς ορίζεται στην υπ' αριθ. Απόφαση ΡΑΕ 409/2020, η παράμετρος «Χ» της μεθοδολογίας αναπροσαρμογής ή/και της Χρέωσης Προμήθειας, αναφέρεται σαφώς στη Σύμβαση Προμήθειας, ισχύει καθ' όλη τη διάρκειά της και προσδιορίζεται με βάση συγκεκριμένο μέγεθος της Αγοράς.»

Από τα ανωτέρω σαφώς συνάγεται η ρυθμιστική βούληση για απαρέγκλιτη εφαρμογή των διατάξεων του ΚΠΗΕ (ά. 30) σχετικά με τον χρόνο προγνωστοποίησης των αριθμητικών τιμών που λαμβάνουν οι ανωτέρω παράμετροι των μηχανισμών αναπροσαρμογής που θα εφαρμοστούν από την 01.10.23, με αποτέλεσμα να προκύπτει υποχρέωση των Προμηθευτών για ατομική ενημέρωση των Πελατών τους επί των τιμών των ως άνω παραμέτρων έως την 31.07.2023.

Προς αποφυγή επαναλήψεων, αναφερόμαστε σχετικώς στα αναλυτικώς διαλαμβανόμενα στην υπό 1.Β.α ενότητα του παρόντος όπου διεξοδικά εκθέτουμε τους κινδύνους που εγκυμονεί η εν λόγω ρυθμιστική προσέγγιση για την ομαλή και υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού μετάβαση της αγοράς προμήθειας σε καθεστώς κανονικότητας από την 01.10.2023 και τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται κατά την άποψή μας διαφορετική ρύθμιση του ζητήματος.

Στη βάση των ανωτέρω προτείνουμε τα επιβληθησόμενα ρυθμιστικά μέτρα να προβλέπουν τη δυνατότητα των Προμηθευτών να ενημερώσουν μεν ατομικά τους Πελάτες τους έως την 31.07.2023 σχετικά με τη μεθοδολογία (τύπο) του από 01.10.23 εφαρμοζόμενου μηχανισμού αναπροσαρμογής με παράθεση ενδεικτικών παραδειγμάτων για την βέλτιστη κατανόηση της μεθοδολογίας από τους Πελάτες, και να ανακοινώσουν τις αριθμητικές τιμές των επιμέρους παραμέτρων της μεθοδολογίας στις 20.09.23 κατ' αναλογική εφαρμογή της παρ. 2 του ά. 138 Ν. 4951/2022.

4. Επί της «συναίνεσης των Καταναλωτών για την ένταξή τους σε προϊόν Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας»

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο σημείο 6 της Διαβούλευσης η ΡΑΑΕΥ απαιτεί από τους Προμηθευτές, σε κάθε περίπτωση και χάριν ενδυνάμωσης των καταναλωτών και διασφάλισης της επαρκούς κατανόησής τους ως προς το είδος προϊόντος στο για το συμβάλλονται και τον κίνδυνο τιμών στον οποίο εκτίθενται, να εξασφαλίζουν «τη ρητή συναίνεση κάθε Τελικού Πελάτη σχετικά με την ένταξή του στο προϊόν που θα διαλέξει». Ειδικότερα, οι Προμηθευτές καλούνται να εντάξουν στις συμβάσεις προμήθειας «ειδικό πεδίο με μνεία του τύπου του προϊόντος καθώς και συναίνεσης την οποία ενυπόγραφα παρέχει ο πελάτης» σύμφωνα με τα σχετικώς αναφερόμενα στο κείμενο της διαβούλευσης.

A. Παραδεκτό της σιωπηρής συναίνεσης/αποδοχής/δήλωσης βούλησης του Πελάτη σε περιπτώσεις μετάπτωσής του σε νέο/διαφορετικό προϊόν

Καίτοι οι ως άνω απαιτήσεις δύνανται να θεωρηθούν εύλογες για τις περιπτώσεις νέων Πελατών ή περιπτώσεων υφιστάμενων Πελατών που με ίδια πρωτοβουλία επιλέγουν έτερο προϊόν του αυτού Προμηθευτή, η απαίτηση για λήψη ρητής συναίνεσης και ενυπόγραφης παροχής αυτής από τον Πελάτη αναδεικνύεται εξόχως προβληματική στις περιπτώσεις Πελατών των οποίων η σύμβαση προμήθειας λήγει με αποτέλεσμα την ανάγκη μετάπτωσή τους σε έτερο προϊόν προς αποσόβηση του κινδύνου ακούσιας παύσης εκπροσώπησής τους. Επί του εν λόγω ζητήματος και της ανάγκης αναγνώρισης από την Αρχή σας της σιωπηρής συναίνεσης του Πελάτη ως έγκυρου τρόπου σύναψης Σύμβασης Προμήθειας στις ως άνω περιπτώσεις αναφερόμαστε, προς αποφυγή επαναλήψεων στα αναλυτικά διαλαμβανόμενα στην υπό 1.Β.γ.ι ενότητα του παρόντος.

B. Δυνατότητα χρήσης από τον Πελάτη ψηφιακής/ηλεκτρονικής υπογραφής (υπό την προϋπόθεση ότι ο πελάτης είναι κάτοχος ψηφιακής υπογραφής ή επιλέγει να κάνει χρήση αυτής που παρέχεται σε κάθε πολίτη μέσω gov.gr)

Συναφώς προς τα αμέσως ανωτέρω, προτείνεται να κατοχυρωθεί ρητά τόσο στο πλαίσιο της απόφασης ρυθμιστικών μέτρων που θα εκδοθεί από τη ΡΑΑΕΥ, όσο και κατά την μελλοντική αναθεώρηση του ΚΠΗΕ, η δυνατότητα των Πελατών να υπογράψουν με ηλεκτρονικά/ψηφιακά μέσα τη Σύμβαση Προμήθειας, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος.

Η ρητή αναγνώριση της ανωτέρω δυνατότητας θα διευκολύνει σε σημαντικό βαθμό το μεγάλο πρόβλημα που ανωτέρω εκτέθηκε, αναφορικά με την έλλειψη δέουσας ανταπόκρισης μερίδας Πελατών προς τις σχετικές με τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης υποχρεώσεις τους, εφόσον επιθυμούν να μη διακοπεί η ηλεκτροδότηση της παροχής τους.

Προς επίρρωση των ανωτέρω, αναφέρουμε ότι έχει εξάλλου κριθεί νομολογιακά (32/2011 ΕφΑθ, 8444/2011) ότι η ηλεκτρονική υπογραφή ισοδυναμεί με ιδιόχειρη υπογραφή και το email αποτελεί ηλεκτρονικό έγγραφο, το οποίο εξομοιώνεται με ιδιωτικό έγγραφο. Συνεπώς, οι καταναλωτές, μπορούν να υπογράφουν τις συμβάσεις τους ηλεκτρονικά μέσω του gov.gr και δεν απαιτείται πλέον η φυσική/ιδιόχειρη υπογραφή αυτών επί των εγγράφων.

Αποτελεί εδραία πεποίθηση της ΔΕΗ Α.Ε. ότι η λήψη υπόψη των ανωτέρω επισημάνσεων και προτάσεων θα συμβάλλει ουσιαστικά στην αποτελεσματική επίτευξη των ρυθμιστικών στόχων της ΡΑΑΕΥ προς όφελος των καταναλωτών και του συνόλου των συμμετεχόντων στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση και συνεργασία επί των ανωτέρω, τα οποία φρονούμε ότι δύνανται να αξιοποιηθούν όχι μόνο στο πλαίσιο της τρέχουσας διαβούλευσης αλλά και σε ενδεχόμενη επικαιροποίηση του ΚΠΗΕ.

Με εκτίμηση,

Ευαγγελία Γκότζου
Διευθύντρια Ρυθμιστικών Θεμάτων